

РОЗРАХУНКИ З ВИКОРИСТАННЯМ АКРЕДИТИВНОЇ ФОРМИ: ВИДИ ТА ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ

© 2016 РОМАНЕНКО С. В.

УДК 657.01

Романенко С. В. Розрахунки з використанням акредитивної форми: види та облікове відображення

Мета статті полягає у визначенні проблемних питань облікового відображення розрахунків з використанням акредитивної форми, критичному аналізі пропозицій дослідників щодо їх вирішення, а також у запропонуванні рекомендацій щодо шляхів їх розв'язання. Розглянуто види акредитивів, які впливають на методику їх обліку, описані проблемні питання в ході їх використання. Запропоновано порядок облікового відображення розрахунків з використанням акредитивів, враховуючи їх види. Обґрунтовано необхідність відкриття ряду нових і використання вже існуючих субрахунків для відображення на різних етапах розрахунків акредитивами. Внесено пропозиції щодо організації аналітичного обліку розрахунків з постачальниками, виданих банківських кредитів, грошових документів. Обґрунтована необхідність фіксації наведених пропозицій в обліковій політиці підприємства за умови використання ним акредитивної форми розрахунків.

Ключові слова: акредитив, міжнародні розрахунки, банк-емітент, бенефіціар, наказодавець.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 10.

Романенко Світлана Вікторівна – викладач кафедри обліку і аудиту, Вінницький фінансово-економічний університет (вул. Пирогова, 71а, Вінниця, 21037, Україна)

E-mail: piterbest14@gmail.com

УДК 657.01

UDC 657.01

Романенко С. В. Расчеты с использованием акредитивной формы: виды и учетное отражение

Цель статьи заключается в определении проблемных вопросов учетного отражения расчетов с использованием акредитивной формы, критическом анализе предложенных исследователями по их решению, а также разработка рекомендаций относительно путей их решения. Рассмотрены виды акредитивов, влияющие на методику их учета, описаны проблемные вопросы в ходе их использования. Предложен порядок учетного отражения расчетов с использованием акредитивов, учитывая их виды. Обоснована необходимость открытия ряда новых и использования уже существующих субсчетов для отражения на различных этапах расчетов акредитивами. Внесены предложения по организации аналитического учета расчетов с поставщиками, выданных банковских кредитов, денежных документов. Обоснована необходимость фиксации приведенных предложений в учетной политике предприятия при условии использования им акредитивной формы расчетов.

Ключевые слова: акредитив, международные расчеты, банк-эмитент, бенефициар, приказодатель.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Библ.:** 10.

Романенко Светлана Викторовна – преподаватель кафедры учета и аудита, Винницкий финансово-экономический университет (ул. Пирогова, 71а, Винниця, 21037, Украина)

E-mail: piterbest14@gmail.com

Romanenko S. V. The Settlements, Which Make Use of Letter of Credit: Types and Accounting Treatment

The article is concerned with identifying the problematic issues of accounting treatment of settlements, which make use of letter of credit, critical analyzing the proposals by researchers as to addressing them, as well as developing of recommendations on how to address them. Types of letters of credit that affect methods of their accounting have been considered, the problematic issues in the course of their use have been described. An order of accounting treatment of the settlements, which make use of letter of credit, has been proposed taking into account their types. The necessity of opening a number of new as well as using the existing sub-accounts for accounting treatment at various stages of the settlements, which make use of letter of credit, has been substantiated. The article prompts proposals on organization of the analytical accounting of settlements with suppliers, issued bank loans, monetary documents. The necessity of fixing the mentioned proposals in the accounting policy of enterprise under the condition of using the settlement form of letter of credit has been substantiated.

Keywords: letter of credit, international accounts, bank-issuer, beneficiary, applicant.

Fig.: 1. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 10.

Romanenko Svitlana V. – Lecturer of the Department of Accounting and Auditing, Vinnitsa Finance and Economics University (71a Pyrogova Str., Vinnitsya, 21037, Ukraine)

E-mail: piterbest14@gmail.com

Для забезпечення здійснення успішної діяльності необхідною умовою є наявність економічних ресурсів, які дозволяють розпочати, підтримувати, управляти, а також приносять дохід від різних видів діяльності. Для отримання цих ресурсів підприємства повинні або залучити їх як інвестиції від їх власників, або надати економічні зобов'язання перед іншими сторонами суб'єктами. Вибір форм розрахунків визначається рядом факторів, зокрема й інтересами експортерів та імпортерів товарів і послуг.

Як справедливо зазначають О. В. Молчанова та Р. В. Яфизов, «...вибір форми розрахунків значно впливає на неотримання оплати і неповернення належних коштів. Розумне використання форм оплати і різних способів забезпечення дозволить резиденту-експортеру

й імпортеру отримати необхідні кошти в повному обсязі та у встановлені ним строки» [5, с. 230]. Вибираючи акредитив як форму розрахунків, слід розуміти, що вона передбачає взяття на себе банком-емітентом за дорученням клієнта зобов'язання здійснити платіж постачальнику проти належного представлення визначених заздалегідь документів.

Акредитиви є одним з основних інструментів розрахунків в міжнародній торгівлі й вважаються відносно вільними від ризику [3, с. 32]. До стримуючих факторів більш широкого розповсюдження акредитивів можна віднести неможливість оцінки підприємствами поширення документарного акредитива, наявність суперечок між національними законодавчими актами та міжнародними, недостатня кількість фахівців у даній сфері [8, с. 301–302].

Використання акредитивів як ефективної форми міжнародних розрахунків здійснюються вже протягом тривалого часу, а їх облікове відображення, на перший погляд, проблемних питань не викликає. Проте в працях науковців продовжують підніматися питання, пов'язані зі здійсненням та обліком акредитивної форми розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності. Так, порядок використання окремих видів акредитивів у різних сферах господарювання досліджували А. Є. Крисенко, Р. В. Лавров, В. А. Шпильова. Проблемні питання облікового відображення акредитивної форми піднімали в працях О. С. Височан, В. Єфіменко, О. Кирнас, З. Попова, В. В. Скоробогатова.

Мета статті полягає у визначенні проблемних питань облікового відображення розрахунків з використанням акредитивної форми, критичному аналізі пропозиції дослідників щодо їх вирішення, а також визначенні власних шляхів їх розв'язання.

Щодо облікового відображення розрахунків акредитивами, то в працях науковців зустрічаються різні позиції в частині вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків акредитивами (*табл. 1*).

Незважаючи на суперечливі позиції щодо обліку коштів на акредитивних рахунках, не викликає сумніву той факт, що облікове відображення розрахунків з використанням акредитива виключно на субрахунках 313 та 314 вимагає перегляду. Погоджуємося з позицією науковців щодо необхідності розмежування коштів, які вільно використовуються в обігу підприємства та щодо яких є обмеження в доступі.

Крім того, при активному використанні акредитивної форми розрахунків бухгалтеру доцільно розробити відповідні рівні аналітичного обліку для різних об'єктів обліку, які виникають в ході даних розрахунків, з метою забезпечення необхідних розрізів інформації, підготовка якої необхідна для задоволення управлінських потреб.

Обґрунтування шляхів удосконалення облікового відображення акредитивних розрахунків можливо тільки після детального описання порядку їх здійснення, враховуючи при цьому їх види.

У найбільш типовому вигляді всі етапи здійснення розрахунків акредитивами з позиції облікового відображення можна представити таким чином:

1. Визначення умов, вибір виду акредитива та його відкриття.
2. Виконання акредитива.
3. Надходження товарів (запасів).
4. Проведення розрахунків з банком.

Одним з найбільш важливих етапів є саме перший, адже залежно від вибору виду акредитива в подальшому залежатиме його облікове відображення. Найбільш поширеними видами акредитивів, на яких наголошують науковці, визначаючи їх особливості обліку, є покритий/непокритий, відкличний/безвідкличний, підтверджений, трансферабельний, експортний/імпортний (*рис. 1*).

Як справедливо зазначає А. І. Мерцалова, одним з основних видів розрахунків при розрахунках за акреди-

Таблиця 1

Пропозиції щодо облікового відображення операцій з акредитивами в працях науковців

Автор та джерело	Пропозиція	Обґрунтування
Височан О. [1, с. 12]	313 «Інші рахунки в банку в національній валюті» або 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті» (для відкличних акредитивів). 378 «Розрахунки по відкритому акредитиву» та одночасно 05 «Гарантії та забезпечення надані» (для безвідкличних акредитивів)	Відображення в обліку факту неможливості використання підприємством коштів, зарезервованих для майбутнього платежу
Єфіменко В., Кирнас О. [2]	Для обліку коштів на акредитивному рахунку використовувати довільний рахунок 378 «Розрахунки по відкритому акредитиву»	Для виконання умов акредитива грошові кошти вилучаються з обліку підприємства та зберігаються на спеціальному резервному рахунку в банку
Скоробогатова В. [9, с. 11]	Пропозиції автора не є однозначними. Так, науковець пропонує розмежувати суми грошових коштів, що наявні та доступні для використання, шляхом створення окремого рахунку. Для цього автор пропонує використовуватися субрахунки 333 «Грошові кошти на інших рахунках з обмеженим доступом в національній валюті», 334 «Грошові кошти на інших рахунках з обмеженим доступом в іноземній валюті», відкриті в розвиток рахунку 33 «Інші грошові активи». Крім того, науковець зазначає, що кошти за відкритими безвідкличними акредитивами слід обліковувати на рахунку 32 «Грошові кошти з обмеженим доступом» в аналітичному розрізі за валютою. Таким чином, залишається незрозумілим порядок вибору для обліку безвідкличного акредитива запропонованих субрахунків до рахунку 33 або рахунку 32	З метою уникнення асиметрії інформації в системі бухгалтерського обліку щодо суми грошових коштів, що наявні та доступні для використання

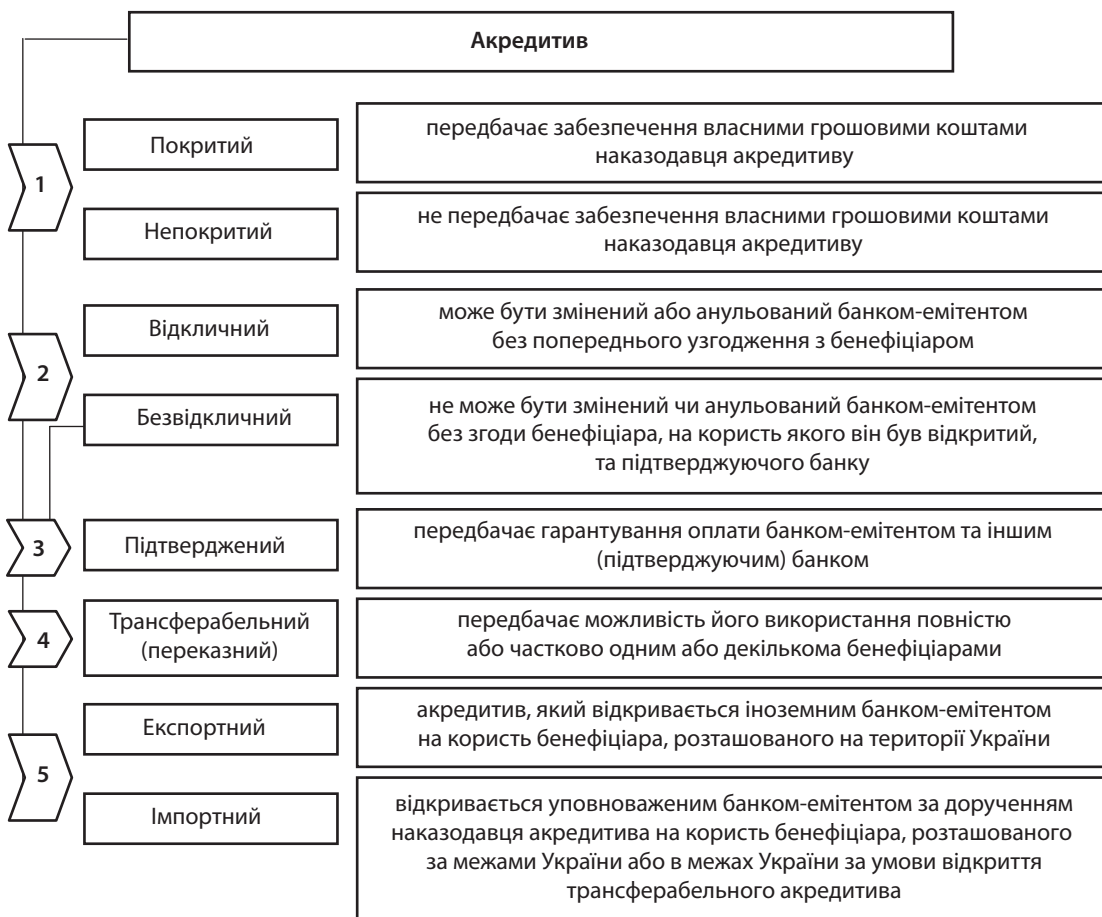

Рис. 1. Найбільш розповсюджені види акредитивів в міжнародних розрахунках

тивами у міжнародних відносинах є розрахунки покритими акредитивами [4, с. 161]. Для обліку даного виду акредитива в покупця (заявника) призначені рахунки 313 «Інші рахунки у банку в національній валюті» та 314 «Інші рахунки у банку в іноземній валюті». Для зарахування покриття акредитива в обліку необхідно відобразити таку кореспонденцію рахунків: дебет рахунка 313 «Інші рахунки у банку в національній валюті», 314 «Інші рахунки у банку в іноземній валюті» кредит рахунків 311 «Поточні рахунки в іноземній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті».

Для обліку непокритих акредитивів у випадку надання банком позики використовуються рахунки 501 «Довгострокові кредити банків в національній валюті», 502 «Довгострокові кредити банків в іноземній валюті», 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті» та 602 «Короткострокові кредити банків в іноземній валюті».

Щодо облікового відображення відкличних та безвідкличних акредитивів, то, як вже зазначалося вище, автори не прийшли до однієї думки. Ми приєднуємося до позиції О. С. Височана [1, с. 12] та В. Єфіменко, О. Кирнас [2] в складі рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами». Такий підхід, на нашу думку, обґрунтований специфікою побудови плану рахунків, яка передбачає розміщення активів залежно від їх ліквідності. Саме тому, оскільки за умови від-

криття безвідкличного акредитива, покупець не може змінити його умови без згоди на те бенефіціара, вважаємо неправильним відображати відкритий акредитив у складі найбільш ліквідних активів – грошових коштів на рахунках. Проте на сьогодні в діючому Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, субрахунок 378 зайнятий, тому пропонуємо відображати операції з безвідкличним акредитивом на субрахунок 370 «Розрахунки по безвідкличному акредитиву».

Для правильного ведення обліку міжнародних розрахунків акредитивів необхідно: відображати гарантії, надані та отримані в результаті відкриття акредитива, на позабалансових рахунках відповідно 05 «Гарантії та забезпечення надані» та 06 «Гарантії та забезпечення отримані». Це дозволить уточнити перспективну платоспроможність суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

На думку В. Шелемкова [10], підтверджений акредитив має ряд особливостей для бухгалтерського обліку, як в обліку покупця товарів (робіт, послуг), так і продавця. Враховуючи результати дослідження В. Шелемкова [10], представимо їх таким чином:

- у підприємства-продавця товарів (робіт, послуг):
- 1) необхідність відображення в обліку експортера додаткової гарантії від підтверджуючого банку;
- 2) самостійний вибір експортером банку (підтверджуючого чи банку-емітента), до якої звертається з вимогою платежу за акредитивом;

– у підприємства-покупця товарів (робіт, послуг):
3) у випадку виконання акредитива підтверджуючим банком акредитив автоматично стає непокритим і повинен прирівнюватися до кредитування з нарахуванням відповідної кредитної ставки.

Проте, розкривши дані особливості, дослідник приходиться до висновку, що «для покупця товарів (робіт, послуг) погашення заборгованості за акредитивом підтверджуючому банку, а не банку-емітента акредитива, великого значення для обліку не має» [10]. Не можемо з даним твердженням повністю погодитися. В обліку підприємства-продавця за умови відкриття підтверджуючого акредитива на позабалансових рахунках слід відобразити отримані гарантії як від банку-емітента, так і від підтверджуючого банку.

Як уже зазначалося, погашення акредитива не банком-емітентом, а підтверджуючим банком вимагає відображення в обліку підприємства-покупця операцій з виникнення кредитів, їх погашення. Крім того, за такої ситуації виникає цілком логічне питання щодо того, як відображати відсотки за таким кредитом – як витрати на розрахунково-касове обслуговування чи фінансові витрати? Звичайно, що строк, протягом якого підприємство-продавець користуватиметься таким кредитом, буде невеликим. Основна сума боргу буде погашена за рахунок коштів, депонованих на спеціальному рахунку в банку-емітенті. Проте все ж таки за цей невеликий період будуть нараховані відсотки за кредит з відповідним відображенням у складі фінансових витрат на субрахунку 951 «Відсотки за кредит». Якщо в результаті виконання підтвердженого акредитива його погашення відбувається банком-емітентом, то банківська комісія в даному випадку включається до витрат звітного періоду і відображається на рахунку 92 «Адміністративні витрати».

Ми вважаємо за доцільне деталізувати процедуру виконання покритого акредитива залежно від того, де депонуються кошти – у банку-емітенті чи виконуючому банку. Зокрема, для акредитивів з депонуванням коштів у банку-емітенті в момент отримання банківського повідомлення про здійснення банківського платежу пропонуємо закривати відповідні акредитивні рахунки в кореспонденції з субрахунками 331 «Грошові документи в національній валюті» та 332 «Грошові документи в іноземній валюті». Погашення кредиторської заборгованості на підприємстві-покупці здійснюється тільки після надходження товаророзпорядчих (транспортних, комерційних, фінансових) документів та їх перевірки. Такий підхід обумовлений необхідністю контролю за грошовими коштами, які депоновані для оплати заборгованості перед конкретним постачальником.

Після закінчення терміну дії акредитива сума покриття або його невикористана частина повертається клієнту банку-емітента. При цьому виконуючий банк має право не здійснювати виконання покритого акредитива до надходження грошових коштів від банку-емітента, за винятком випадку підтвердження акредитива підтверджуючим банком [6]. Саме тому повідомлення від банку-емітента доцільно відображати на субрахунках

331 «Грошові документи в національній валюті» та 332 «Грошові документи в іноземній валюті» до фактичного підтвердження перерахунку коштів на кореспондентський рахунок виконуючого банку.

Наявні також проблемні питання щодо відображення товарів, що вже відвантажені та знаходяться на шляху до покупця (імпортера), але через об'єктивні причини ще не можуть бути оприбутковані (товаророзпорядчі (транспортні, комерційні, фінансові) документи знаходяться у банку). Як правило, науковці пропонують такі товари відображати на окремому субрахунку «Товари в дорозі». Враховуючи діючий План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, пропонуємо відвантажені товари та виробничі запаси відображати на спеціальних субрахунках 287 «Товари в дорозі» та 200 «Виробничі запаси в дорозі» відповідно.

Враховуючи, що акредитив найбільш актуальний для міжнародних розрахунків, узагальнимо наведені пропозиції щодо облікового відображення саме щодо акредитива в іноземній валюті (табл. 2).

Крім того, враховуючи мінливість сучасного економічного середовища, система здійснення розрахунків повинна змінюватися відповідно до змін зовнішнього середовища, пристосовуватися до нього. Саме тому з'являються нові види акредитива, які потребують узгодження в частині їх облікового відображення. Так, усе більшого поширення отримують трансферабельні акредитиви, які передбачають можливість використання їх повністю або частково кількома особами, крім самого бенефіціара.

Трансферабельний акредитив може бути переведений тільки один раз (він не може бути переведений на прохання другого бенефіціара на користь третьої бенефіціара). У разі відмови від використання своєї частини другої бенефіціар може знову передати це право першому одержувачу, і це не буде означати другу трансферацію [7].

Бухгалтеру при наявності форм розрахунків за таким акредитивом обов'язково слід продумати аналітичний облік такого акредитива, а також слідкувати за своєчасним його переведенням. Адже, незважаючи на всі переваги, які надає трансферабельний акредитив, його використання має ряд недоліків, пов'язаних зі складним документообігом, тривалим строком обігу документів, а також достатньо високим ризиком неотримання товару або отримання товару меншої кількості або неналежної якості. За такої ситуації окремі банки пропонують своїм клієнтам-імпортерам ретельно прописувати інформацію про товар в акредитиві, а також замовляти незалежну інспекцію, за результатами якої надається сертифікат до банку-емітента та виконуючого банку разом з іншими документами.

ВИСНОВКИ

Незважаючи на відносну простоту здійснення розрахунків з використанням акредитива, залишається ряд питань, які вимагають ґрунтовного дослідження. Нами запропоновано порядок облікового відображення

Облікове відображення міжнародних розрахунків з використанням акредитивів

Види акредитива	Імпортний акредитив*	Експортний акредитив*
1. Відкриття акредитива		
ПБДЕ(Ц)**	Д 314 К 312	Д 06 (від банку-емітента) К –
ПВДЕ(Ц)	Д 370 К 312	Д 06 (від банку-емітента) К –
Т***	аналогічно як ПБДУ(Ц) та ПВДЕ(Ц)	Д 06 (від банку-емітента) К – Д 06 (від підтверджуючого банку) К –
Н	Д 06 (від банку-емітента) К – Д 05 (постачальнику) К –	–
2. Виконання акредитива		
2.1. Отримання банківського повідомлення про здійснення платежу		
ПБДЕ	Д 332 / акредитиви К 314	Д 362 К 701, 702 Д 901, 902 К 26, 28 Д 312 К 362 Д – К 06 (від банку-емітента)
ПВДЕ	Д 332 / акредитиви К 370	
ПБДЦ	Д 632/ розрахунки за неакцептованими документами К 314	
ПВДЦ	Д 632/ розрахунки за неакцептованими документами К 370	
Н	Д 632/ розрахунки за неакцептованими документами К 502, 602	Д 362 К 701, 702 Д 901, 902 К 26, 28 Д 312 К 362
ПБ(В)ТЕ(Ц)	Д 632/ розрахунки за неакцептованими документами К 502, 602 / підтверджуючий банк	Д К 06 (від банку-емітента) Д К 06 (від підтверджуючого банку)
2.2. Надходження документів		
2.2.1. Акцепт документів		
П(Н)Б(В)Д(Т)Е(Ц)	Д 287, 200 К 632/ розрахунки за акцептованими документами	–
ПБ(В)ДЕ	Д 632/ розрахунки за акцептованими документами К 332 / акредитиви	
Н(Т)	Д 632/ розрахунки за акцептованими документами К 632/ розрахунки за неакцептованими документами	
ПБ(В)ДЦ	Д 632/ розрахунки за неакцептованими документами	
2.2.2. Виявлення покупцем відхилень від умов акредитива		
2.2.2.1. Відображення виробничих запасів, матеріалів		
П(Н)Б(В)Д(Т)Е(Ц)	Д 023 К –	–
2.2.2.2. Виставлення претензії постачальнику		
– за умови відмови банку у відновленні суми коштів акредитива на рахунку покупця		
П(Н)Б(В)Д(Т)Е(Ц)	Д 374 К 632/ розрахунки за неакцептованими документами	****
– за умови погодження банку у відновленні суми коштів акредитива на поточному рахунку		
ПБДЕ(Ц)	Д 632/ розрахунки за неакцептованими документами К 314 (сторно)	Д 312 К 362 (сторно)
ПВДЕ(Ц)	Д 632/ розрахунки за неакцептованими документами К 370 (сторно)	Д 312 К 362 (сторно)
3. Надходження товарів (запасів)		
П(Н)Б(В)Д(Т)Е(Ц)	Д 281, 201-209 К 287, 200	–
4. Проведення розрахунків з банком		
Н	Д 502, 602 К 314	–
Т	Д 502, 602 / підтверджуючий банк К 314	–

Примітка: * – наведені операції для контрагентів, які ведуть облік відповідно до вимог українського законодавства та не є одночасно суб'єктами однієї і тієї ж операції.

** **Умовні позначення:** П – покритий, Н – непокритий, Б – безвідкличний, В – відкличний, Т – підтверджений, Д – непідтверджений, Е – акредитив, відкритий у банку-емітенті, Ц – акредитив, відкритий у виконуючому банку.

*** Підтверджений акредитив розглядається у випадку відмови оплати банком-емітентом, за умови погодження оплати банком-емітентом його облікове відображення аналогічне до непідтвердженого акредитива.

**** Операції з коригування доходу відобразатимуться тільки за умови повернення товару.

розрахунків з використанням акредитивів, враховуючи їх види. Зокрема, обґрунтовано необхідність відкриття субрахунків 370 «Розрахунки по безвідкличному акредитива», 287 «Товари в дорозі», 200 «Виробничі запаси в дорозі»; використання субрахунків 331 «Грошові документи в національній валюті» та 332 «Грошові документи в іноземній валюті» для відображення банківського повідомлення про здійснення платежу за умови депонування коштів у банку-емітенті. Крім того, внесені пропозиції щодо організації аналітичного обліку розрахунків з постачальниками, виданих банківських кредитів, грошових документів. Наведені пропозиції необхідно підприємству зафіксувати в обліковій політиці за умови використання ним акредитивної форми розрахунків. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Височан О. С.** Облік і контроль грошових коштів та їх еквівалентів: теорія, методика, організація : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / О. С. Височан ; Держ. акад. статистици, обліку та аудиту Держкомстату України. – К., 2009. – 23 с.
2. **Єфіменко В.** Акредитиви в міжнародних розрахунках: суть, види та облік / В. Єфіменко, О. Кирнас // Бухгалтерський облік і аудит. – 2003. – № 12. – С. 9–15.
3. **Масюкова Т. Д.** Документарные аккредитивы в международной торговле в условиях санкций [Электронный ресурс] / Масюкова Т. Д., Савинов Ю. А., Платонова П. С. // Российский внешнеэкономический вестник. – 2016. – № 5. – С. 29–42. – Режим доступа : <http://elibrary.ru/item.asp?id=26001458>
4. **Мерцалова А. И.** Специфика расчетов по аккредитивам в деятельности коммерческих банков [Электронный ресурс] / А. И. Мерцалова // Экономическая среда. – 2013. – № 4 (6). – С. 161–164. – Режим доступа : <http://elibrary.ru/download/76502663.pdf>
5. **Молчанова О. В.** Влияние методов расчета на репутацию денежных средств / О. В. Молчанова, Р. В. Яфизов // Вестник АГТУ. Серия: Экономика. – 2010. – № 1. – С. 225–231.
6. **Нижникова Г. П.** Учет расчетов по аккредитиву / Нижникова Галина Павловна // Актуальные проблемы учета, экономического анализа и финансово-хозяйственного контроля деятельности организаций : материалы II Междунар. заоч. науч.-практ. конф. : в 2 ч. / [под ред. Д. А. Ендовицкого, Н. Г. Сапожниковой] ; Воронежский государственный университет. – Воронеж : Издательский дом ВГУ, 2015. – Ч. 1. – 184 с. – С. 42–44.
7. **Полищук С. А.** Документарный бизнес и практика работы с аккредитивами [Электронный ресурс] / С. А. Полищук // Расчеты и операционная работа в коммерческом банке. – 2004. – № 1. – Режим доступа : http://www.reglament.net/bank/raschet/2004_1_article.htm
8. **Руденко О. Н.** Развитие использования документарных аккредитивов в России [Электронный ресурс] / Руденко О. Н., Гурова А. С. // Теория и практика общественного развития. – 2013. – № 5. – С. 299–302. – Режим доступа : <http://elibrary.ru/download/30755593.pdf>
9. **Скоробогатова В. В.** Бухгалтерський облік грошових коштів як складової монетарних активів підприємства / В. В. Скоробогатова // Культура народов Причерноморья. – 2013. – № 259. – С. 9–15.
10. **Шелемков В.** Акредитив – як з ним працювати [Електронний ресурс] / В. Шелемков // Дебет-Кредит. – 2007. – № 1. – Режим доступа : <http://dtk.com.ua/show/1cid02902.html>

Науковий керівник – Чижевська Л. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і аудиту Житомирського державного технологічного університету, академік Академії економічних наук України

REFERENCES

- Masyukova, T. D., Savinov, Yu. A., and Platonova, P. S. "Dokumentarnyye akkreditivy v mezhdunarodnoy torgovle v usloviyakh sanktsiy" [Documentary letters of credit in international trade in terms of sanctions]. *Rossiyskiy vneshneekonomicheskii vestnik*. <http://elibrary.ru/item.asp?id=26001458>
- Mertsalova, A. I. "Spetsifika raschetov po akkreditivam v deyatelnosti kommercheskikh bankov" [The specifics of the settlement by letter of credit in the activities of commercial banks]. *Ekonomicheskaya sreda*. <http://elibrary.ru/download/76502663.pdf>
- Molchanova, O. V., and Yafizov, R. V. "Vliyaniye metodov rascheta na reputatsiyu denezhnykh sredstv" [The influence of calculation methods on the reputation of cash]. *Vestnik AGTU. Seriya "Ekonomika"*, no. 1 (2010): 225-231.
- Nizhnikova, G. P. "Uchet raschetov po akkreditivu" [The account of calculations under the letter of credit]. *Aktualnyye problemy ucheta, ekonomicheskogo analiza i finansovo-khozyaystvennogo kontrolya deyatelnosti organizatsiy*. Part 1. Voronezh: ID VGU, 2015. 42-44.
- Polishchuk, S. A. "Dokumentarnyy biznes i praktika raboty s akkreditivami" [Documentary business and practice of letters of credit]. *Raschety i operatsionnaya rabota v kommercheskom banke*. <http://bankir.ru/tehnologii/s/dokumentarii-biznes-i-praktika-raboti-s-akkreditivami-2157493/>
- Rudenko, O. N., and Gurova, A. S. "Razvitiye ispolzovaniya dokumentarnykh akkreditivov v Rossii" [The development of the use of documentary credit in Russia]. *Teoriya i praktika obshchestvennogo razvitiya*. <http://elibrary.ru/download/30755593.pdf>
- Skorobogatova, V. V. "Bukhhalterskiy oblik hroshovykh koshtiv yak skladovoi monetarnykh aktyviv pidpriyemstva" [Accounting of funds as part of the monetary assets of the company]. *Problemy materialnoi kultury. Ekonomichni nauky* (2013): 9-15.
- Shelemkov, V. "Akredytyv – yak z nym pratsiuvaty" [Letter of credit – how to work with it]. *Debet-Kredyt*. <http://dtk.com.ua/show/1cid02902.html>
- Vysochan, O. S. "Oblik i kontrol hroshovykh koshtiv ta yikh ekvivalentiv: teoriia, metodyka, orhanizatsiia" [Accounting and control of cash and cash equivalents: theory, methodology, organization]. *Avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.09*, 2009.
- Yefimenko, V., and Kyrnas, O. "Akredytyvy v mizhnarodnykh rozrakhunkakh: sut, vydy ta oblik" [Letters of credit in international transactions: essence, types and accounting]. *Bukhhalterskiy oblik i audyt*, no. 12 (2003): 9-15.